LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO ĮMONIŲ GAIVINIMO IR PERTVARKYMO SISTEMOS ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos draudimo ir perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymo projektas (toliau – DĮGIPSĮ projektas), Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 21^1, 43, 43^3 straipsnių, 2 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas (toliau – LBĮ projektas), Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 8, 17, 96, 98, 99, 107 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – FTĮ projektas), Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 25^4, 37, 43, 98 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XV-850 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – FTĮ XV-850 projektas), Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 27 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VPĮ projektas), Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo įstatymo Nr. X-1367 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VVRPRABPĮ projektas), Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – FUSĮ projektas), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 70, 89, 100 ir 101 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 145, 163, 166, 267^1, 626 ir 627 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.116 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 38 ir 44 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju[1] skirsniu įstatymo projektas (toliau – IĮIDĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 10, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 26, 31, 33, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 48, 52, 53, 54, 55, 56, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71^1, 74, 74^1, 76, 79, 83, 92, 98, 135, 136, 140, 143, 145, 161, 173, 180, 183, 197, 199, 200, 201, 205, 206, 209, 214, 222 straipsnių, VIII skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55^1, 56^1, 71^2, 71^3, 71^4 straipsniais ir antrojo skyriaus papildymo pirmuoju[1] ir trečiuoju[1] skirsniais įstatymo projektas (toliau – DĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) parengti atsižvelgiant į tai, kad draudimo ar perdraudimo įmonių sunkumai gali turėti didelį poveikį Europos ekonominės erdvės valstybių ekonomikai ir socialinei gerovei, jei dėl tokių sunkumų sutriktų draudėjams, naudos gavėjams ar žalą patyrusiems asmenims teikiama apsauga, taip pat dėl perdraudimo įmonių vaidmens ekonomikoje, jų tarpusavio sąsajų su tiesioginio draudimo įmonėmis ir finansų rinkomis plačiąja prasme, be to, dėl gana koncentruotos perdraudimo rinkos. Dėl draudimo ir perdraudimo įmonių jautrumo rinkos ir ekonominiams pokyčiams reikia ypatingo atsargumo ir tinkamos sistemos, kad būtų galima valdyti galimą tokių įmonių finansinės būklės pablogėjimą, įskaitant prevencinį valdymą. Draudimo ar perdraudimo įmonių žlugimas daro poveikį ne tik draudėjams ir galbūt realiajai ekonomikai bei finansiniam stabilumui rinkose, kuriose tos draudimo ir perdraudimo įmonės veikia tiesiogiai, bet ir pasitikėjimui draudimo vidaus rinka. Be to, kai kurios valstybės jau yra nustačiusios prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimus ir žlungančių draudimo ar perdraudimo įmonių pertvarkymo mechanizmus. Vis dėlto nėra bendrų draudimo ar perdraudimo įmonių gaivinimui ir pertvarkymui taikomų sąlygų, įgaliojimų ir procesų, o tai kliudo vidaus rinkai sklandžiai veikti ir nacionalinėms institucijoms bendradarbiauti sprendžiant su sunkumų patiriančiomis ar žlungančiomis tarpvalstybinėmis įmonių grupėmis susijusius klausimus. Tai gali būti aktualu, kai dėl skirtingų metodų nacionalinės institucijos neužtikrina vienodo kontrolės lygio arba neturi vienodų galimybių pertvarkyti draudimo ar perdraudimo įmones. Šie gaivinimo ir pertvarkymo režimų skirtumai gali turėti įtakos vienodoms sąlygoms ir potencialiai iškraipyti konkurenciją tarp įmonių. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, Įstatymų projektais sukuriama draudimo ir perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, kartu į nacionalinę teisę perkeliant 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2025/1, kuria nustatoma draudimo ir perdraudimo įmonių gaivinimo ir

pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES bei (ES) 2017/1132 ir Reglamentai (ES) Nr. 1094/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2017/1129, ir 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2025/2, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/138/EB, kiek tai susiję su proporcingumu, priežiūros kokybe, ataskaitų teikimu, ilgalaikėmis garantijų priemonėmis, makroprudencinėmis priemonėmis, tvarumo rizika ir grupės bei tarpvalstybine priežiūra, ir iš dalies keičiamos direktyvos 2002/87/EB bei 2013/34/ES. Direktyvos (ES) 2025/1 ir Direktyvos (ES) 2025/2 perkėlimo į nacionalinę teisę terminas – 2027 m. sausio 29 d.

DĮGIPSĮ projekto tikslas – sukurti draudimo sektoriaus subjektų gaivinimo ir pertvarkymo sistemą, nustatančią prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimus draudikams ir draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos įgaliojimus imtis parengiamųjų ir pertvarkymo veiksmų, siekiant didesnės draudėjų apsaugos, kai draudimo sektoriaus subjektas žlunga arba gali žlugti.

Pagrindiniai DĮGIPSĮ projekto uždaviniai:

- paskirti pertvarkymo instituciją, nustatyti jai pertvarkymo planavimo reikalavimus ir suteikti įgaliojimus imtis pertvarkymo veiksmų;
- nustatyti prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimus draudimo sektoriaus subjektams;
- nustatyti kreditorių apsaugos reikalavimus;
- nustatyti tarpvalstybinių grupių pertvarkymo sąlygas;
- gaivinimo ir pertvarkymo sistemos finansavimui užtikrinti įtvirtinti nuostatas, susijusias su Pertvarkymo fondo steigimu;
- nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas už įstatymo reikalavimų nesilaikymą.

LBĮ projekto tikslas – įtvirtinti nuostatas, susijusias su Lietuvos banko, kaip draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos, funkcijomis. Taip pat nustatyti mokėtinus įmokų dydžius pertvarkymo institucijos išlaidoms padengti.

DĮ projekto tikslas – nustatyti mažąsias ir nesudėtingas įmones ir proporcingumo reikalavimus jų veiklai bei proporcingumo reikalavimus draudimo ar perdraudimo įmonėms, neatitinkančioms mažųjų ir nesudėtingų įmonių kriterijų, taip pat, įtraukti tvarumo rizikos valdymą į draudimo ar perdraudimo įmonių savo rizikos ir mokumo vertinimą, integruoti makroprudencinius aspektus į draudimo ar perdraudimo įmonių likvidumo rizikos valdymą, taip pat sustiprinti priežiūros institucijų bendradarbiavimą reikšmingos tarpvalstybinės veiklos atveju ir patikslinti ataskaitų teikimo reikalavimus.

Kitų susijusių įstatymų projektų tikslai – nustatyti galimybę pertvarkymo institucijai veiksmingai vykdyti pertvarkymo veiksmus ir taikyti pertvarkymo priemones bei naudotis pertvarkymo įgaliojimais dėl draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymo atitinkamai taikant keičiamų įstatymų nukrypti leidžiančias nuostatas.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų rengėja – Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė, tel. +370 607 92 083, el. p. vilma.macerauskiene@finmin.lt) Draudimo veiklos skyriaus (vedėja Lolita Šumskaitė tel. +370 658 78 036, el. p. lolita.sumskaite@finmin.lt) patarėja Jovita Burlėgienė (tel. +370 690 32 121, el. p. jovita.burlegiene@finmin.lt) ir vyriausioji specialistė Kristina Vabinskaitė (tel. +370 690 32 178, el. p. kristina.vabinskaite@finmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

3.1. Šiuo metu nėra reglamentuojamas draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymas, kaip tai suprantama pagal Direktyvą (ES) 2025/1.

3.2. **Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymas** reglamentuoja Lietuvos banko, kaip kitų finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos, funkcijas ir nustato įmokų dydžius finansų

sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos išlaidoms padengti. Tačiau šiuo metu nėra nustatytų funkcijų, susijusių su draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymu.

3.3. **Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatyme** nustatyta bankų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema, apimanti planavimą, sprendimų priėmimą, pertvarkymo fondo veiklą bei tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Šis įstatymas sudaro išsamų teisinį reguliavimą kredito įstaigoms, tačiau jo nuostatos nėra taikomos draudimo sektoriaus subjektams. Dėl to šiuo metu nėra nustatyta analogiška teisinė sistema, kuri būtų skirta draudimo įmonių rizikų valdymui ar žlugimo atvejams spręsti.

3.4. **Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymas** reglamentuoja vertybinių popierių siūlymą, viešą prekybą, prospekto rengimą ir kitas su kapitalo rinkomis susijusias veiklas. Tam tikros jo nuostatos gali būti aktualios pertvarkymo kontekste, kai taikomos kapitalo priemonių nurašymo ar konversijos priemonės. Vis dėlto šiuo metu įstatyme nėra aiškiai reglamentuoti pertvarkymo institucijų veiksmai draudimo sektoriaus atžvilgiu ar numatytos išimtys, kurios užtikrintų, kad šios institucijos galėtų veikti operatyviai ir nepažeisdamos kitų įstatymų reikalavimų.

3.5. **Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo įstatymas** reglamentuoja tarpvalstybinius bendrovių struktūrinius pokyčius, tačiau nėra orientuotas į finansų sektoriaus stabilumo ar pertvarkymo tikslus. Įstatyme nėra nustatyti teisiniai instrumentai, kurie leistų pertvarkymo institucijai veiksmingai įgyvendinti sprendimus tarpvalstybinėse draudimo įmonių grupėse, kur būtinas greitas ir koordinuotas reagavimas, siekiant užkirsti kelią sisteminėms rizikoms.

3.6. **Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymas** įgyvendina 2002 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/47/EB dėl susitarimų dėl finansinio įkaito ir reglamentuoja užtikrinimo priemonių taikymą, įskaitant jų vykdymą ir veiksmingumą nemokumo atveju. Nors įstatymas taikomas visiems finansų rinkos dalyviams, jame nėra atskirai įtvirtinta, kaip užtikrinimo priemonės taikomos draudimo įmonių pertvarkymo kontekste. Dėl to kyla teisinio tikrumo iššūkių, susijusių su šių priemonių derėjimu su būsimomis specialiosiomis pertvarkymo nuostatomis.

3.7. **Lietuvos Respublikos draudimo įstatymas** nustato draudimo ar perdraudimo įmonių veiklos sąlygas, draudimo ar perdraudimo įmonių ir jų grupių priežiūrą. Į šį įstatymą perkelta didžioji dalis 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) nuostatų, kurios keičiamos Direktyva (ES) 2025/2.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. DĮGIPSĮ projektas

Taikymo sritis

Pertvarkymo režimas taikomas Lietuvos Respublikoje įsteigtoms draudimo ir perdraudimo įmonėms, patronuojančiosioms draudimo ir perdraudimo įmonėms, draudimo kontroliuojančiosioms įmonėms ir mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosioms įmonėms, patronuojančiosioms draudimo kontroliuojančiosioms įmonėms ir patronuojančiosioms mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosioms įmonėms, Europos ekonominės erdvės patronuojančiosioms draudimo kontroliuojančiosioms įmonėms, Europos ekonominės erdvės patronuojančiosioms mišrios veiklos finansų kontroliuojančiosioms įmonėms ir trečiųjų valstybių draudimo ar perdraudimo įmonių filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje.

Pertvarkymo institucija

Draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymo (toliau – pertvarkymas) institucija Lietuvoje siūloma paskirti Lietuvos banką, siekiant efektyvaus pertvarkymo funkcijų vykdymo, užtikrinant glaudų bendradarbiavimą laiku su draudimo priežiūros institucija (toliau – priežiūros institucija) ir institucija, atsakinga už makroprudencinės politikos įgyvendinimą, kurių funkcijas taip pat atlieka Lietuvos bankas. Be to, Lietuvos bankas taip pat atlieka kitų finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo

institucijos funkcijas. Dėl šių priežasčių Lietuvos bankas yra tinkamiausia institucija, turinti tinkamų ekspertinių žinių pertvarkymo funkcijoms atlikti.

Lietuvos bankas įpareigojamas priimti ir viešai paskelbti vidaus taisykles, kuriomis siekiama užkirsti kelią pertvarkymo institucijos funkcijų ir priežiūros ar kitų funkcijų interesų konfliktams, nedarant poveikio keitimosi informacija ir bendradarbiavimo pareigoms.

Prevencinio gaivinimo ir pertvarkymo planai

Stiprinant galimų draudimo sektoriaus subjektų problemų prevenciją, priežiūros institucija turės užtikrinti, kad prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimai būtų taikomi bent 60 procentų Lietuvos gyvybės draudimo ir perdraudimo rinkos ir bent 60 procentų ne gyvybės draudimo ir perdraudimo rinkos. Tačiau visoms draudimo ar perdraudimo įmonėms, kurioms taikomas pertvarkymo planavimas, turės būti taikomi ir prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimai. Mažoms ir nesudėtingoms įmonėms prevencinio gaivinimo planavimo reikalavimai nebus taikomi, išskyrus atvejus, kai priežiūros institucija manys, kad tokia įmonė kelia ypatingą riziką nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu. Apskaičiuojant rinkos padengimo lygį, į draudimo ir (ar) perdraudimo įmonių grupės (toliau – grupės) patronuojamąsias draudimo ar perdraudimo įmones gali būti atsižvelgiama, jei tos patronuojamosios draudimo ar perdraudimo įmonės priklauso grupei, kuriai pagrindinė patronuojančioji įmonė rengia ir prižiūri grupės prevencinio gaivinimo planą. Prevencinio gaivinimo planuose turės būti numatyti taisomieji veiksmai bei kokybinių ir kiekybinių rodiklių sistema, pagal kurią būtų svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų arba jų imtis. Patronuojančiosios įmonės grupės priežiūros institucijos turės teisę reikalauti, o patronuojančioji įmonė parengti ir pateikti bendrą visos grupės prevencinio gaivinimo planą, bet priežiūros institucija galės reikalauti, kad tam tikros grupei priklausančios įmonės parengtų ir individualius planus. Prevencinio gaivinimo planus vertins ir tvirtins priežiūros institucija. Prevencinio gaivinimo planai turės būti atnaujinami bent kas 2 metus ir bet kuriuo iš šių atvejų:

1) pasikeitus įmonės teisinei ar organizacinei struktūrai, veiklai ar finansinei būklei, kai tai gali daryti reikšmingą poveikį prevencinio gaivinimo planui arba dėl to būtina iš esmės keisti prevencinio gaivinimo planą;

2) kai tampa įmanoma numatyti reikšmingą įmonės finansinės būklės pokytį, kuris galėtų daryti reikšmingą poveikį prevencinio gaivinimo plano veiksmingumui arba dėl kurio dėl kitų priežasčių reikėtų peržiūrėti prevencinio gaivinimo planą.

Pertvarkymo institucija, bendradarbiaudama su priežiūros institucija ir pasitelkdama iš įmonių gaunamą informaciją, rengs įmonių, kurių atžvilgiu, jos vertinimu, yra didesnė tikimybė, kad, palyginti su kitomis įmonėmis, pertvarkymo veiksmai atitiktų viešąjį interesą, jų žlugimo atveju, arba kurios, pertvarkymo institucijos vertinimu, atlieka ypač svarbią funkciją, pertvarkymo planus, kuriais bus vadovaujamasi iškilus būtinybei jas pertvarkyti. Pertvarkymo institucija turės užtikrinti, kad pertvarkymo planavimas būtų taikomas bent 40 procentų Lietuvos Respublikos gyvybės draudimo ir perdraudimo rinkos daliai ir 40 procentų ne gyvybės draudimo ir perdraudimo rinkos daliai. Apskaičiuojant rinkos padengimo lygį, pertvarkymo institucija galės atsižvelgti į grupės patronuojamąsias įmones, jei jos įtrauktos į grupės pertvarkymo planą.

Pertvarkymo planuose turės būti numatytos skirtingos įmonių pertvarkymo galimybės pagal įvairius scenarijus. Pertvarkymo planai turės būti atnaujinami ne rečiau kaip kas 2 metus ir bet kuriuo iš šių atvejų:

1) reikšmingai pasikeitus draudimo ar perdraudimo įmonės teisinei ar organizacinei struktūrai, veiklai ar finansinei būklei, kai tas pokytis galėtų daryti reikšmingą poveikį pertvarkymo plano veiksmingumui arba dėl kurio dėl kitų priežasčių reikėtų peržiūrėti pertvarkymo planą;

2) kai tampa įmanoma numatyti reikšmingą draudimo ar perdraudimo įmonės finansinės būklės pokytį, kuris galėtų daryti reikšmingą poveikį plano veiksmingumui arba dėl kurio dėl kitų priežasčių galėtų reikėti peržiūrėti pertvarkymo planą.

Grupei paprastai bus rengiamas bendras pertvarkymo planas, bet pertvarkymo institucija galės nuspręsti parengti ir atskirus tam tikrų grupės narių pertvarkymo planus. Grupės pertvarkymo planuose taip pat turės būti numatyti finansavimo šaltiniai grupių pertvarkymo veiksmams finansuoti ir, kai reikėtų naudoti draudimo garantijų sistemas ar finansavimo struktūras, taip pat nustatyti

atsakomybės už tokį finansavimą pasidalijimo tarp finansavimo šaltinių skirtingose valstybėse principai, nenumatant galimybės pasinaudoti valstybės pagalba.

Kiekvieną kartą rengdama ir atnaujindama pertvarkymo planą, pertvarkymo institucija turės vertinti sėkmingo įmonės pertvarkymo galimybę (nevertindama galimybių pasinaudoti valstybės pagalba), Nustačiusi kliūčių sėkmingam galimam pertvarkymui, pertvarkymo institucija galės duoti įmonei privalomus nurodymus, skirtus tų kliūčių pašalinimui (pvz., reikalauti, kad įmonė perleistų tam tikrą turtą arba restruktūrizuotų įsipareigojimus, nutrauktų konkrečią veiklą, pakeistų organizacinę ar teisinę struktūrą, pakeistų perdraudimo strategiją ir kt.).

Priežiūros ir pertvarkymo institucijos, atsižvelgdamos į galimą draudimo ar perdraudimo įmonės žlugimo poveikį dėl jos verslo pobūdžio, akcijų paketo struktūros, teisinės formos, rizikos profilio, dydžio ir teisinio statuso, ryšių su kitomis reguliuojamomis įmonėmis arba finansų sistema apskritai, jos veiklos apimties ir sudėtingumo, ir tai, ar jos žlugimas ir vėlesnis likvidavimas keliant bankroto bylą turėtų didelių neigiamų pasekmių finansų rinkoms, kitoms įmonėms, draudėjams, finansavimo sąlygoms arba visai ekonomikai, draudimo ir perdraudimo įmonėms ir grupėms gali taikyti tam tikrus supaprastintus prevencinio gaivinimo planavimo ir pertvarkymo planavimo (turinio ir pateikimo terminų) reikalavimus.

Pertvarkymo tikslai ir bendrieji principai

Nustatomi tokie pertvarkymo tikslai:

- apsaugoti kolektyvinius draudėjų, naudos gavėjų ir nukentėjusių trečiųjų asmenų interesus;
- išsaugoti finansinį stabilumą, visų pirma, užkertant kelią neigiamo poveikio plitimui ir išlaikant rinkos drausmę;
- užtikrinti ypač svarbių funkcijų tęstinumą;
- apsaugoti viešąsias lėšas kiek įmanoma sumažinant valstybės pagalbos teikimo galimybę.

Imantis pertvarkymo veiksmų turi būti laikomasi šių principų:

- pirmieji nuostoliai tenka pertvarkomos įmonės akcininkams;
- nuostoliai pertvarkomos įmonės kreditoriams paskirstomi po akcininkų pagal atvirkštinę jų reikalavimų tenkinimo eilę, kuri taikoma bankroto atveju;
- pertvarkomos įmonės stebėtojų taryba, valdyba, įmonės vadovas ir vyresnioji vadovybė pakeičiami, išskyrus atvejus, kai manoma, kad išlaikyti valdymo organą ir vyresniąją vadovybę arba jų dalį būtina siekiant pertvarkymo tikslų;
- pertvarkomos įmonės stebėtojų taryba, valdyba, įmonės vadovas ir vyresnioji vadovybė teikia visą pagalbą, būtiną pertvarkymo tikslams pasiekti;
- fiziniams ir juridiniams asmenims tenka atsakomybė pagal civilinę arba baudžiamąją teisę už pertvarkomos įmonės žlugimą;
- tos pačios klasės kreditoriams taikomos vienodos sąlygos;
- nė vienas akcininkas ar kreditorius nepatiria didesnių nuostolių nei tie, kuriuos jie būtų patyrę, jei draudimo ar perdraudimo įmonė būtų likviduota keliant bankroto bylą;
- pertvarkymo veiksmų imamasi taikant numatytas apsaugos priemones.

Esminis pertvarkymo principas, kad nė vienas kreditorius negali nukentėti labiau nei būtų nukentėjęs, jei įmonei vietoj pertvarkymo veiksmų pritaikymo būtų iškelta įprasta bankroto byla. Jei dėl kokių nors priežasčių (pvz., netikslaus preliminaraus turto vertinimo) šis principas pertvarkymo proceso metu pažeidžiamas, nukentėjusiems kreditoriams susidaręs skirtumas privalo būti kompensuojamas.

Nustatomos sąlygos, kada imamasi pertvarkymo veiksmų:

1) priežiūros ar pertvarkymo institucijos vertinimu, draudimo ar perdraudimo įmonė žlunga arba gali žlugti;

2) nėra pagrindo tikėtis, kad kokiomis nors alternatyviomis privataus sektoriaus priemonėmis arba priežiūros veiksmais, įskaitant prevencines ir taisomąsias priemones, būtų užkirstas kelias įmonės žlugimui per pagrįstą laikotarpį;

3) pertvarkymo veiksmai yra būtini atsižvelgiant į viešąjį interesą.

Laikoma, kad pertvarkymo veiksmai atitinka viešąjį interesą, jei tokie veiksmai yra būtini vienam ar daugiau pertvarkymo tikslų pasiekti ir yra proporcingi šiems tikslams, o likvidavus įmonę keliant bankroto bylą, be kita ko, naudojantis draudimo garantijų sistemomis, taikytinomis tai įmonei, jei tenkinamos bankroto bylos sąlygos, tų tikslų nebūtų pasiekta tokiu pat mastu.

Pertvarkymo priemonės

Pertvarkymo institucija taikys pertvarkymo priemones, atsižvelgdama į iš anksto parengtus pertvarkymo planus bei kiekvienu atveju šiuo tikslu atliekamo nepriklausomo įstaigos turto ir įsipareigojimų vertinimo rezultatus. Nepriklausomo vertinimo pagrindinis tikslas – suteikti informaciją, reikalingą nustatyti, ar tenkinamos pertvarkymo priemonių taikymo sąlygos, ir jei taip, – suteikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl tinkamiausių taikytinų priemonių ir jų taikymo apimties priimti (priklausomai nuo situacijos, galima taikyti įvairius pertvarkymo priemonių derinius). Esant ypatingai skubai, gali būti atliktas preliminarus vertinimas (jį gali atlikti ir pati pertvarkymo institucija), tačiau vėliau jo rezultatai turi būti patikslinti išsamiu nepriklausomu vertinimu ir prireikus atitinkamai pakoreguotas pertvarkymo veiksmų vykdymas arba išmokamos kompensacijos.

Pertvarkymo priemonės yra šios:

1) laipsniško mokaus subjekto veiklos nutraukimo priemonė;
2) verslo pardavimo priemonė;
3) laikinos įmonės sukūrimo priemonė;
4) turto ir įsipareigojimų atskyrimo priemonė;
5) nurašymo arba konvertavimo priemonė.

1) Laipsniško mokaus subjekto veiklos nutraukimo priemonė

Pertvarkomai įmonei gali būti taikoma laipsniško mokaus subjekto veiklos nutraukimo priemonė, kuria naudodamasi pertvarkymo institucija apriboja pertvarkomos įmonės veiklą tik turimo portfelio administravimu, uždrausdama pertvarkomai įmonei pradėti naują draudimo ir perdraudimo veiklą, kol jos veikla bus nutraukta ir įmonė bus likviduota iškėlus bankroto bylą.

2) Verslo pardavimo priemonė

Verslo pardavimo priemonė – pertvarkymo priemonė, kuria naudodamasi pertvarkymo institucija asmeniui, kuris nėra laikina įmonė, perleidžia pertvarkomos įmonės išleistas nuosavybės priemones arba visą arba tam tikrą pertvarkomos įmonės turtą, teises ar įsipareigojimus. Atitinkamai, pirkėjai privalo turėti atitinkamą licenciją užsiimti įsigyjama veikla. Jeigu pirkėjas licencijos neturi ir kreipiasi dėl tokios licencijos gavimo, priežiūros institucija turi užtikrinti, kad paraiška gauti tokią licenciją kartu su perdavimu būtų apsvarstyta laiku.

3) Laikinos įmonės sukūrimo priemonė

Laikina įmonė yra pertvarkymo institucijos įsteigtas arba kontroliuojamas juridinis asmuo, įsteigtas tam, kad gautų ir valdytų visas pertvarkomos įmonės nuosavybės priemones ar jų dalį arba visą vienos ar daugiau pertvarkomų įmonių turtą, teises, įsipareigojimus ar jų dalį, siekiant įgyvendinti pertvarkymo tikslus ir parduoti pertvarkomą įmonę. Laikina įmonė turi gauti licenciją, vykdyti veiklą ar teikti paslaugas, kurias ji įgyja atlikusi perdavimą, pagal Draudimo įstatymą. Tačiau, kai to reikia pertvarkymo tikslams pasiekti, laikina įmonė gali būti įsteigta ir jai jos veiklos pradžioje gali būti trumpam laikotarpiui suteiktas leidimas nesilaikyti Draudimo įstatymo. Tuo atveju pertvarkymo institucija priežiūros institucijai pateikia prašymą dėl tokio leidimo suteikimo. Jei priežiūros institucija nusprendžia suteikti tokį leidimą, ji nurodo laikotarpį (iki 24 mėnesių), kurį laikina įmonė neprivalo laikytis Draudimo įstatymo reikalavimų.

4) Turto ir įsipareigojimų atskyrimo priemonė

Turto ir įsipareigojimų atskyrimo priemonė yra pertvarkymo priemonė, kuria naudodamasi pertvarkymo institucija gali pertvarkomos įmonės arba laikinos įmonės turtą, teises ar įsipareigojimus

perduoti vienai ar kelioms turto ir įsipareigojimų valdymo įmonėms, kurias steigia arba kontroliuoja pertvarkymo institucija, kad šios valdytų perduotus portfelius taip, kad būtų kuo labiau padidinta jų vertė, vėliau tokius portfelius parduodant arba juos tvarkingai likviduojant.

5) Nurašymo arba konvertavimo priemonė

Nurašymo arba konvertavimo priemonė yra pertvarkymo priemonė, kurią pertvarkymo institucija gali taikyti pertvarkymo tikslams pasiekti, siekiant rekapitalizuoti pertvarkomą įmonę, kad būtų galima taikyti laipsniško mokaus subjekto veiklos nutraukimo priemonę ir išlaikyti licenciją pagal Draudimo įstatymą ir (arba) siekiant reikalavimus, įskaitant draudimo išmokas, arba skolos priemones konvertuoti į nuosavą kapitalą arba sumažinti jų pagrindinę sumą, kai reikalavimai, išmokos arba skolos priemonės perduodami laikinai įmonei arba taikant turto ir įsipareigojimų atskyrimo priemonę ar verslo pardavimo priemonę.

Nurašymo arba konvertavimo priemonės netaikomos:

1) užtikrintiesiems įsipareigojimams;

2) įsipareigojimams kredito įstaigoms, investicinėms įmonėms ir draudimo ar perdraudimo įmonėms, išskyrus tai pačiai grupei priklausančius subjektus, kurių pradinis terminas trumpesnis nei 7 dienos;

3) įsipareigojimams, kurių likęs terminas trumpesnis nei 7 dienos;

4) įsipareigojimams darbuotojams, kiek tai susiję su sukauptu atlyginimu, pensijos išmokomis ar kitu fiksuoto dydžio darbo užmokesčiu, išskyrus kintamąjį atlygio komponentą, nereglamentuojamą kolektyvine sutartimi;

5) įsipareigojimams, kylantiems iš santykių dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo, kurios būtinos kasdienei pertvarkomos įstaigos veiklai (pvz., informacinių technologijų paslaugos, komunalinės paslaugos ir pan.);

6) įsipareigojimams, susijusiems su mokesčių ir kitų įmokų į valstybės ir savivaldybių biudžetus ir valstybinio socialinio draudimo bei privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimu;

7) įsipareigojimams, atsirandantiems dėl naudojamų motorinių transporto priemonių draudimo privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą.

Nurašymo arba konvertavimo priemonė taip pat netaikoma įsipareigojimams, atsirandantiems dėl esamų ir būsimų reikalavimų išmokėti draudimo išmokas, kurie padengti turtu pagal Draudimo įstatymo 148 straipsnio 1 dalį, vadovaujantis sąrašu, nurodytu Draudimo įstatymo 42 straipsnio 12 dalyje.

<u>Pertvarkymo finansavimas</u>

Siekiant išvengti viešųjų lėšų panaudojimo pertvarkymo veiksmams finansuoti, bus steigiamas Pertvarkymo fondas, nustatomi jo panaudojimo tikslai, sudarymo tvarka ir administravimas.

Direktyvos (ES) 2025/1 81 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena valstybė narė nustato vieną ar daugiau finansavimo struktūrų, kuriomis būtų užtikrinta, kad pertvarkymo institucija, pasitelkdama iš draudimo ir perdraudimo įmonių, gavusių leidimą toje valstybėje narėje, ir trečiųjų valstybių įmonių Sąjungos filialų, esančių tos valstybės narės teritorijoje, gaunamus *ex ante* ar *ex post* įnašus arba jų derinį, turėtų pakankamai lėšų bent skirtumo išmokėjimui akcininkams, draudėjams, naudos gavėjams, suinteresuotosioms šalims ar kitiems kreditoriams, nurodytiems Direktyvos (ES) 2025/1 57 straipsnyje, padengti. Taip pat nustatyta, kad jeigu pertvarkoma įmonė Sąjungoje veikia remdamasi įsisteigimo teise arba laisve teikti paslaugas, atitinkama valstybės narės, kurioje įmonė yra gavusi leidimą, finansavimo struktūra naudojama siekiant mokėti kompensaciją akcininkams, draudėjams, naudos gavėjams, suinteresuotosioms šalims ar kitiems kreditoriams pagal 57 straipsnį.

Pagal Direktyvą (ES) 2025/1, valstybės narės gali numatyti galimybę finansavimo struktūras naudoti taip pat ir kitoms išlaidoms, susijusioms su pertvarkymo priemonių naudojimu, padengti tiek, kiek finansavimo struktūras būtina naudoti pertvarkymo tikslams pasiekti.

Direktyvos (ES) 2025/1 2 straipsnio 1 dalies 27 punkte nustatyta, kad finansavimo struktūra – tai valstybės narės pagal Direktyvos (ES) 2025/1 81 straipsnį nustatyta priemonė, kuria siekiama

užtikrinti, kad pertvarkymo institucija veiksmingai taikytų pertvarkymo priemones ir veiksmingai naudotųsi pertvarkymo įgaliojimais. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2025/1 86 konstatuojamoje dalyje nustatyta, kad pertvarkymo priemonių ir įgaliojimų naudojimas draudimo ar perdraudimo įmonei neturėtų trukdyti draudėjams, naudos gavėjams ir kitoms suinteresuotosioms šalims gauti kompensacijų pagal nacionalines draudimo garantijų sistemas. Direktyva (ES) 2025/1 nustato, kad valstybės narės, atsižvelgdamos į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 883/2004 (26), savo finansavimo struktūroms gali naudoti tą pačią administracinę struktūrą kaip ir savo draudimo garantijų sistemoms.

Pažymėtina, kad pagrindinė draudimo garantijų sistemų funkcija – kompensuoti draudėjams nuostolius draudimo įmonės nemokumo atveju. Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje (ES) 2025/1 nėra nustatytas toks kompensavimo reikalavimas, be to, šiuo metu Europos Sąjungos mastu nėra suderinto požiūrio į draudimo garantijų sistemas, Įstatymų projektais nesiūloma diegti draudimo garantijų sistemos, kuri būtų naudojama pertvarkymo finansavimui užtikrinti pagal Direktyvos 2025/1 81 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Siekiant, kad finansavimo struktūra veiktų veiksmingai, būtini tinkami lėšų surinkimo mechanizmai. Direktyvoje (ES) 2025/1 palikta plati valstybių narių diskrecinė teisė nustatyti tinkamiausią finansavimo modelį ir jo įgyvendinimo būdą, todėl tikslinga atlikti galimų finansavimo struktūrų veikimo vertinimą.

Svarstyti 2 alternatyvūs pagal finansavimo laiką modeliai – mišrus modelis, kai finansavimas užtikrinamas tiek *ex ante,* tiek *ex post* įmokomis, ir *ex post* finansavimo modelis. Naudojant mišrų finansavimo modelį, finansavimo sistemoje lėšos surenkamos iš anksto (*ex ante*) numatant galimus draudimo sektoriaus subjektų žlugimo atvejus, o kai tokių lėšų nepakanka reikiamiems pertvarkymo veiksmams finansuoti, trūkstamai sumai padengti nustatomos mokėtinos specialios (*ex post*) įmokos. Šio modelio privalumai yra tai, kad lėšos sukauptos iš anksto, lengvai ir greitai prieinamos draudiko žlugimo atveju, nekyla moralinės rizikos (angl. *moral hazard*) problema, nes nemokūs draudikai jau būna prisidėję prie finansavimo, taip pat tai, kad toks įmokų mokėjimas padeda išvengti ciklišKumo poveikio. Tačiau akivaizdu, kad taikant išankstinį finansavimą įsteigus atitinkamą fondą, jo steigimo ir veiklos išlaidos būtų didesnės nei taikant *ex post* finansavimą, nes iš anksto surinktos lėšos turi būti tinkamai valdomos, turi dirbti investavimo specialistai, kurie valdo fondą ir nustato bei įgyvendina investavimo strategiją, užtikrinančią tinkamą rizikos ir grąžos pusiausvyrą. Be to, visada yra tikimybė, kad surinktų lėšų gali nepakakti, jei žlunga pagal savo veiklos mastą didelis draudimo sektoriaus subjektas.

Taikant *ex post* finansavimo modelį įmokos nerenkamos, iki kol draudimo sektoriaus subjektas nežlunga ir nėra patiriamos su tuo susijusios išlaidos. Todėl atitinkamo fondo steigimo ir veiklos išlaidos paprastai yra ribotos, tačiau *ex post* finansavimas yra susijęs su moraline rizika, nes žlugusios įmonės paprastai neprisideda prie finansavimo struktūros. Taip pat toks finansavimo modelis neužtikrina galimybės greitai išmokėti draudėjams kompensacijas, gali kilti poreikis valstybei skolintis lėšas. *Ex post* finansuojamos struktūros taip pat gali didinti ciklišKumą, nes draudikai yra labiau linkę žlugti sudėtingomis ekonominėmis sąlygomis.

Lietuvos draudimo rinka yra nedidelė, koncentruota ir stipriai integruota regioniniu Baltijos šalių mastu, todėl konkurencinių sąlygų užtikrinimas yra esminė rinkos veikimo prielaida. Papildomų reguliacinių ar finansinių prievolių įvedimas, įskaitant įmokas pertvarkymo sistemai, turi būti vertinamas ne tik per veiklos modelio pokyčius, bet ir dėl finansinio stabilumo, kai pernelyg didelė rinkos koncentracija didina sisteminę riziką ir priklausomybę nuo kelių regioninių grupių sprendimų.

Įvertinus šių finansavimo modelių privalumus ir trūkumus, regioninę draudimo rinkos aplinką, galimą pertvarkymo finansavimo mechanizmo poveikį sektoriui, DĮGIPSĮ projektu siūloma nustatyti, kad pertvarkymo institucija, pasitelkdama draudimo ir perdraudimo įmonių ir trečiųjų valstybių draudimo ar perdraudimo įmonių filialų gaunamus *ex post* įnašus, mokės kompensacijas akcininkams, draudėjams, naudos gavėjams, suinteresuotosioms šalims ar kitiems kreditoriams, jei jie patirs didesnių nuostolių, nei būtų patyrę įmonę likviduojant iškėlus jai bankroto bylą. Siekiant sumažinti sistemos finansavimo poreikį ir išvengti moralinės rizikos, kitos su pertvarkymo veiksmais susijusios išlaidos, tokios kaip atlyginimas specialiajam valdytojui, išlaidos pagal sudarytas sutartis su audito įmonėmis, turto vertintojais ar kitais tinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis dėl

draudimo sektoriaus subjektų patikrinimo, kad būtų nustatyta jų turto vertė, finansinė būklė ar patikrintos kitos jų veiklos sritys, būtų dengiamos iš paties pertvarkomo subjekto lėšų.

Siekiant nustatyti mokėtinas sumas, būtinas paskirstymo mechanizmas (įmokų apskaičiavimo bazė). Valstybių narių teikiamuose pasiūlymuose dėl nacionalinio reguliavimo siekiant įgyvendinti Direktyvą (ES) 2025/1 požiūriai dėl tinkamos įmokų apskaičiavimo bazės išsiskiria. Kaip įmokų bazė naudojamas tiek mokumo kapitalo reikalavimas (angl. *solvency capital requirement* (SCR), tiek techniniai atidėjiniai (angl. *technical provisions*), tiek pasirašytos įmokos (angl. *gross written premiums*). Siekiant proporcingai paskirstyti finansinę naštą draudimo sektoriaus subjektams, DĮGIPSĮ projektu siūloma nustatyti, kad įmokos renkamos proporcingai jų veiklos mastui, tai yra nuo pasirašytų įmokų. Taip išvengiama konkurencijos iškraipymų tarp mažų ir didelių draudikų bei naujų rinkos dalyvių.

Sprendimus dėl Pertvarkymo fondo panaudojimo ir įmokų į jį apskaičiavimo kiekvienai konkrečiai įmonei priims pertvarkymo institucija. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, nustatoma pareiga pertvarkymo institucijai nustatyti Pertvarkymo fondo administravimo tvarką, įskaitant įmokų surinkimo ir tikrinimo tvarką bei Pertvarkymo fondo lėšų naudojimo tvarką.

Įprastai įmokos turės būti sumokamos per 30 kalendorinių dienų nuo pertvarkymo institucijos pranešimo apie mokėtiną įmoką gavimo dienos.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Lietuvoje nėra institucijos, galinčios prisiimti draudimo sektoriaus subjektų Pertvarkymo fondo administravimo funkcijos, o steigti naują instituciją būtų neracionalu, bei siekiant užtikrinti veiksmingą, ekonomiškai efektyvų ir skaidrų pertvarkymo fondo administravimą, šią funkciją tikslinga pavesti viešajai įstaigai „Indėlių ir investicijų draudimas“, kuri jau vykdo analogiškas funkcijas – administruoja kelis finansinius fondus, susijusius su finansų rinkos stabilumu, (Indėlių draudimo fondą, Įsipareigojimų investuotojams draudimo fondą, Pertvarkymo fondą, skirtą išlaidoms, patirtoms Finansinio tvarumo įstatymo 103 straipsnyje nurodytais tikslais, padengti), turi sukaupusi profesinę patirtį, žinias, reikiamą kompetenciją bei techninę infrastruktūrą. DĮGIPSĮ projekte taip pat numatomas finansavimas Pertvarkymo fondo valdytojo administravimo išlaidoms padengti. Pertvarkymo fondo administravimo įmokų dydžius, neviršydamas DĮGIPSĮ projekte numatomų ribų, nustatys Pertvarkymo fondo valdytojas, atsižvelgdamas į savo atliekamas funkcijas ir išlaidas, susijusias su Pertvarkymo fondo administravimu. Pertvarkymo institucija bendradarbiaus su Pertvarkymo fondo valdytoju ir teiks jam visą reikiamą informaciją administravimo įmokoms apskaičiuoti.

Atitinkamai kartu teikiamas IĮIDĮ projektas, kuriame nustatomas Pertvarkymo fondo valdytojas bei teikiamos nuorodos į Lietuvos Respublikos draudimo ir perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymą.

Tarpvalstybinių grupių pertvarkymas

Siekiant darnesnio veiksmų koordinavimo tarpvalstybinės grupės žlugimo atveju bei palengvinti susitarimą dėl grupės pertvarkymo schemos pertvarkant grupės subjektus, taip pat bendrų sprendimų priėmimą rengiant grupės pertvarkymo planus, grupės pertvarkymo institucijai numatoma pareiga įsteigti pertvarkymo kolegiją. Į pertvarkymo kolegiją įtraukiamos pertvarkymo institucijos, grupės priežiūros institucija ir atitinkamos priežiūros institucijos, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija, kompetentingos ministerijos (Lietuvos atveju – Finansų ministerija) ir, kai tikslinga, už draudimo garantijų sistemas atsakingos institucijos.

Nepavykus pasiekti bendro sprendimo, kiekviena pertvarkymo institucija spręs dėl jos jurisdikcijai priklausančių įmonių pertvarkymo, tačiau turės atsižvelgti į galimą pertvarkymo veiksmų ar priemonių, kurių ji imsis, poveikį draudėjams, realiajai ekonomikai ir finansiniam stabilumui atitinkamose Europos ekonominės erdvės valstybėse ir galimą tų pertvarkymo veiksmų ar priemonių poveikį kitoms grupės dalims.

Santykiai su trečiosiomis šalimis

Pertvarkymo institucija turės teisę spręsti, ar pripažinti ir vykdyti trečiosios valstybės pertvarkymo procedūras, susijusias su trečiosios valstybės įmonės arba patronuojančiosios įmonės Europos ekonominės erdvės valstybės patronuojamąja įmone arba trečiosios valstybės draudimo ar

perdraudimo įmonės filialu. Pertvarkymo institucija turės teisę nepripažinti ir nevykdyti trečiosios valstybės pertvarkymo procedūrų, jeigu, jos vertinimu:

1) tai gali turėti neigiamų pasekmių finansų sektoriaus stabilumui Lietuvos Respublikoje ar finansų sektoriaus stabilumui kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje;

2) siekiant pertvarkymo tikslų, Lietuvos Respublikoje veikiančiam trečiosios valstybės draudimo ar perdraudimo įmonės filialui pertvarkyti yra būtina imtis nepriklausomų pertvarkymo veiksmų;

3) trečiosios valstybės pertvarkymo procedūrų pripažinimas ar vykdymas Lietuvos Respublikos kreditoriams neužtikrintų lygių su trečiosios valstybės kreditoriais sąlygų taikymo;

4) trečiosios valstybės pertvarkymo procedūrų pripažinimas arba vykdymas gali turėti esminių neigiamų fiskalinių pasekmių arba

5) trečiosios valstybės pertvarkymo procedūrų pripažinimas ar vykdymas gali prieštarauti Lietuvos Respublikos teisės aktams.

Priežiūros ar pertvarkymo institucija prireikus galės sudaryti teisiškai neįpareigojantį bendradarbiavimo susitarimą su trečiosios valstybės institucijomis. Susitarimas turės atitikti atitinkamą Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos su ta trečiosios valstybės institucija sudarytą bendradarbiavimo susitarimą.

Poveikio priemonės

Siekiant užtikrinti naujo pertvarkymo režimo reikalavimų laikymąsi, būtina numatyti tinkamas, nuo pažeidimų atgrasančias sankcijas. Draudimo sektoriaus subjektams, nesilaikantiems Draudimo ir perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymo ar jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, pertvarkymo institucija galės taikyti šias poveikio priemones:

- viešai paskelbti apie pažeidimą ir jį padariusį asmenį;
- įspėti dėl šio įstatymo ar jo įgyvendinamojo teisės akto pažeidimo ir nurodyti per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą ir užtikrinti, kad jis nesikartotų;
- laikinai nušalinti įmonės vadovą, stebėtojų tarybos ar valdybos narį, vyresniosios vadovybės narį arba bet kurį kitą fizinį asmenį, kuris laikomas atsakingu už padarytą pažeidimą, nuo einamų pareigų;
- skirti baudas juridiniams asmenims – iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų dydžio, fiziniams asmenims – iki 5 mln. eurų.

Poveikio priemonių taikymo tvarka nustatyta Lietuvos banko įstatyme.

4.2. LBĮ projektas

LBĮ projekte išplečiamos Lietuvos banko, kaip draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos, funkcijos.

Taip pat numatomas naujų funkcijų finansavimas per iš draudimo sektoriaus subjektų renkamas įmokas (Lietuvos banko įstatymo 2 priedo pakeitimas). Atsižvelgiant į tai, kad pertvarkymo institucijos išlaidoms padengti (funkcijoms išlaikyti) reikia finansavimo, siūlytina nustatyti draudimo ir perdraudimo pertvarkymo institucijos finansavimo tvarką, analogišką bankų pertvarkymo institucijos finansavimo tvarkai, tai yra nuo tos pačios įmokų bazės, kuri taikoma rinkos dalyviams apskaičiuojant mokamas įmokas finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti, (tai yra nuo draudimo ir perdraudimo įmokų pagal Lietuvos Respublikoje sudarytas sutartis), tik atitinkamai sumažinant maksimalius limitus.

Lietuvos bankas, kaip priimančiosios valstybės pertvarkymo institucija, vykdys konkrečias ir nuolatines funkcijas ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių draudimo įmonių filialų įsteigtų Lietuvoje atžvilgiu – dalyvaus pertvarkymo planavimo procese, nagrinės buveinės valstybės pertvarkymo institucijos parengtus pertvarkymo planų projektus ir vertins jų poveikį finansų rinkai, draudėjų interesams bei finansiniam stabilumui, vertins filialų veiklos reikšmingumą nacionalinei rinkai ir teiks pastabas bei rekomendacijas dėl pertvarkymo priemonių, jei jos galėtų turėti neigiamą poveikį Lietuvos draudėjams ar finansiniam stabilumui. Taip pat pertvarkymo institucija užtikrins pertvarkymo sprendimų įgyvendinimą, įskaitant koordinavimą su kitomis nacionalinėmis

institucijomis ir informacijos valdymą krizės atveju. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos bankas, kaip pertvarkymo institucija, vykdys realią, nuolatinę pertvarkymo veiklą draudimo sektoriaus subjektų, įskaitant filialus, atžvilgiu, Lietuvos banko įstatymo 2 priedo pakeitimas apima ir įmokų iš filialų rinkimą.

Draudimo ir perdraudimo įmonėms siūloma maksimalų įmokų tarifą nustatyti 0,0325 procento. Atsižvelgiant į tai, kad su Lietuvos Respublikoje įsteigtais kitose valstybėse licencijuotų draudimo ir perdraudimo įmonių filialais susijusių Lietuvos banko vykdomų pertvarkymo funkcijų apimtis yra mažesnė, šiems filialams siūloma nustatyti tris kartus mažesnį maksimalų įmokos tarifą negu draudimo ir perdraudimo įmonėms, t. y. 0,01083 procento. Tokiu būdu siekiama atsižvelgti į draudimo rinkos lūkesčius ir užtikrinti proporcingą finansinę naštą, kartu išsaugant pakankamą teisinį ir finansinį pagrindą Lietuvos bankui tinkamai vykdyti pertvarkymo institucijos funkcijas.

Pažymėtina, kad LBĮ projekte nustatomi maksimalūs įmokų tarifai, o konkretų kiekvienų metų įmokų dydį nustatys Lietuvos bankas. Nustatant faktinį įmokų dydį bus atsižvelgiama į Lietuvos banko vykdomų pertvarkymo funkcijų apimtį ir realiai patiriamas su šiomis funkcijomis susijusias išlaidas. Todėl maksimalūs tarifai savaime nereiškia, kad kiekvienais metais bus taikomas visas įstatyme nustatytas maksimalus dydis.

4.3. FTĮ projektas

FTĮ projektu siūloma įtvirtinti sąvokas „draudimo pertvarkymo institucija“ ir „draudimo priežiūros institucija“, kurios leis draudimo sektorių įtraukti į finansų konglomerato lygiu vykdomą pertvarkymo planavimą ir informacijos mainus. Taip pat siūloma reglamentuoti, kad tais atvejais, kai įstaiga ar grupė priklauso finansų konglomeratui, reikšminga informacija ir dokumentai (pvz., pertvarkymo planai, pranešimai apie priemonių taikymą) būtų teikiami ir draudimo priežiūros bei pertvarkymo institucijoms. Be to, numatoma galimybė draudimo pertvarkymo institucijoms dalyvauti pertvarkymo kolegijų veikloje stebėtojo teisėmis, jei tenkinami konfidencialumo reikalavimai. Šie pakeitimai sustiprins tarpsektorinį koordinavimą, sudarys galimybę visapusiškai vertinti rizikas ir užtikrins tinkamą informacijos mainų sistemą tarp kredito ir draudimo sektoriaus reguliavimo subjektų, ypač tais atvejais, kai vykdomas grupės lygmens pertvarkymas.

4.4. VPĮ projektas

VPĮ projektu siekiama pašalinti abejones dėl pareigos teikti oficialų pasiūlymą įsigyjant balsus suteikiančias akcijas, kai tokie balsai įgyjami įgyvendinant pertvarkymo institucijos sprendimus. Įstatyme aiškiai nustatoma, kad pareiga teikti oficialų pasiūlymą neatsiranda, kai balsų riba peržengiama taikant ne tik Finansinio tvarumo įstatymą ar 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/23 dėl pagrindinių sandorio šalių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 806/2014 ir (ES) 2015/2365 ir direktyvos 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2007/36/EB, 2014/59/ES ir (ES) 2017/1132, bet ir įgyvendinamą naują Draudimo ar perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymą. Ši nuostata leis pertvarkymo institucijai veikti operatyviai ir nedelsiant, nedarant žalos kitų akcininkų ar rinkos dalyvių teisėms, kai būtina vykdyti draudimo įmonės pertvarkymą.

4.5. VVRPRABPĮ projektas

VVRPRABPĮ projektu siekiama sudaryti sąlygas pertvarkymo institucijai taikyti jai suteiktus įgaliojimus ir priemones ne tik nacionaliniu, bet ir tarpvalstybiniu lygmeniu. Siūloma išplėsti išimtis, taikomas bendrovėms, kurioms taikomas Draudimo ar perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymas, kaip ir subjektams, kuriems taikomi Finansinio tvarumo įstatymo ar Reglamente (ES) 2021/23 nustatyti reikalavimai. Tokiu būdu bus užtikrintas teisinis nuoseklumas ir praktinė galimybė pertvarkymo institucijai efektyviai veikti tarpvalstybiniu mastu, kai pertvarkomos draudimo ar perdraudimo įmonės ar jų grupės, vykdančios veiklą keliose valstybėse narėse. Šis pakeitimas prisideda prie bendrojo tikslo – užtikrinti veiksmingą, koordinuotą ir teisės aktuose pagrįstą draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymą vidaus rinkos kontekste.

4.6. FUSĮ projektas

FUSĮ projektu siekiama užtikrinti šio įstatymo taikymo suderinamumą su specialiuoju draudimo įmonių pertvarkymą reglamentuojančiu teisiniu režimu. Siūloma nustatyti, kad FUSĮ nuostatos draudimo sektoriaus subjektams taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja naujam Draudimo ar perdraudimo įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistemos įstatymui. Tokiu būdu bus išlaikytas finansinio užtikrinimo priemonių veiksmingumas, kai jos taikomos draudimo įmonių atžvilgiu, kartu išvengiant kolizijų su specialiosiomis pertvarkymo nuostatomis.

4.7. DĮ projektas

Stiprinamos draudimo priežiūros institucijos bendradarbiavimo su kitų Europos ekonominės erdvės valstybių priežiūros institucijomis galimybės atitinkamai tikslinant Draudimo įstatymo 15, 16, 17, 71^1, 76 straipsnių nuostatas. Draudimo įstatymo 16, 17 ir 201 straipsniai tikslinami numatant galimybę atlikti bendrą vertinimą, kai dėl draudimo veiklos licencijos išdavimo konsultuojamasi su daugiau nei viena kitų Europos ekonomikos erdvės valstybių priežiūros institucija. Jeigu atliekamas bendras prašymo išduoti veiklos licenciją vertinimas, taikomas 8 mėnesių licencijos išdavimo terminas. Draudimo įstatymas taip pat papildomas nuostatomis dėl priežiūros institucijų glaudesnio bendradarbiavimo ir intensyvesnio keitimosi informacija, kai vykdoma reikšminga tarpvalstybinė veikla (Draudimo įstatymo papildymas 71^2 ir 71^3 straipsniais ir 74^1 straipsnio pakeitimas).

Draudimo įstatymo 20 straipsnis keičiamas, siekiant, kad draudėjų apsauga ir atitinkamai draudimo įmonių, kurių veiklos licencija yra panaikinta, priežiūra būtų užtikrinta tol, kol nebus pradėta draudimo įmonės likvidavimo procedūra.

Nustatomi mažųjų ir nesudėtingų įmonių klasifikavimo kriterijai, taip pat galimybė mažosioms ir nesudėtingoms įmonėms bei draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios neklasifikuojamos kaip mažosios ir nesudėtingos įmonės, naudotis proporcingumo priemonėmis, nustatytomis Draudimo įstatyme (Draudimo įstatymo II skyriaus papildymas pirmuoju[1] skirsniu). Mažųjų ir nesudėtingų įmonių klasifikavimo kriterijai, taip pat vidutinis sudėtinis veiklos rodiklis, detaliau bus reglamentuoti Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos rengiamomis techninėmis specifikacijomis. Draudimo įmonė klasifikuojama kaip mažoji ar nesudėtinga įmonė, jei ji atitinka kriterijus ir priežiūros institucija per 2 mėnesius nepriima sprendimo prieštarauti, kad įmonė būtų klasifikuojama kaip mažoji ir nesudėtinga įmonė. Jeigu priežiūros institucija nepriima tokio sprendimo per minėtą 2 mėnesių laikotarpį, įmonė klasifikuojama kaip mažoji ir nesudėtinga įmonė kitą dieną po šio laikotarpio pabaigos. Jeigu priežiūros institucija per 2 mėnesius priima sprendimą prieštarauti, kad draudimo įmonė būtų klasifikuojama kaip mažoji ir nesudėtinga įmonė, ji apie šį sprendimą ir jo priežastis turi informuoti draudimo įmonę nepasibaigus 2 mėnesių laikotarpiui, ir tokia draudimo įmonė nėra klasifikuojama kaip mažoji ir nesudėtinga įmonė. Priežiūros institucija gali priimti sprendimą, kuriuo patvirtinama draudimo įmonės atitiktis kriterijams, nepasibaigus 2 mėnesių laikotarpiui. Tokiu atveju draudimo įmonė klasifikuojama kaip mažoji ar nesudėtinga įmonė nuo šios įmonės informavimo apie priimtą sprendimą dienos. Draudimo įmonė, nebeatitinkanti klasifikavimo kriterijų, privalo apie tai informuoti priežiūros instituciją. Jei 2 metus iš eilės nuo dienos, kai buvo pastebėtas neatitikimas, įmonė neatitinka kriterijų, ji nuo finansinių metų, einančių po tų 2 metų, nebeklasifikuojama kaip mažoji ar nesudėtinga įmonė be priežiūros institucijos sprendimo.

DĮ projekto 68 straipsnio 5 dalyje numatoma pereinamojo laikotarpio priemonė, įgyvendinanti Direktyva (ES) 2025/2 keičiamos Direktyvos 2009/138/EB 29e straipsnio 3 dalyje nustatytą teisę ne ilgiau kaip 4 finansinius metus ir toliau taikyti proporcingumo priemones, atitinkančias šiuo metu galiojančias proporcingumo priemones, nesilaikant keičiamo Draudimo įstatymo 20^2, 20^3 ir 20^4 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

Pakeičiamos Draudimo įstatymo 22 straipsnyje nustatytos bendrosios draudimo ir perdraudimo įmonių valdymo nuostatos, įtraukiant papildomus priežiūros ir valdymo organo narių tinkamumo vertinimus ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, išimtis mažosioms ir nesudėtingoms įmonėms. Taip pat Draudimo įstatymo 26 ir 42 straipsnių pakeitimais nustatomi likvidumo rizikos, tvarumo rizikos bei makroprudencinių susirūpinimą keliančių klausimų vertinimo reikalavimai.

Draudimo įstatymo II skyrius papildomas trečiuoju[1] skirsniu, kuris nustato makroprudencines priemones, priežiūros institucijos įgaliojimus ir jų taikymą.

Papildomai Draudimo įstatymo 43, 135, 136, 143, 206 straipsnių pakeitimų nuostatos suderinamos su draudimo ir perdraudimo įmonių pertvarkymo mechanizmu.

Taip pat Draudimo įstatymo nuostatos suderinamos su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatyme nustatytais reikalavimais (Draudimo įstatymo 53 ir kiti straipsniai dėl audito reikalavimų).

Tikslinami draudimo ir perdraudimo įmonių grupių priežiūros reikalavimai ir proporcingumo reikalavimų taikymas grupių lygiu (Draudimo įstatymo 55, 56, 66, 67 straipsnių pakeitimas ir papildymas 55^1 ir 56^1 straipsniais).

Papildomai tikslinami Draudimo įstatymo 10, 40, 161, 183 straipsniai, siekiant atnaujinti jau pastaraisiais metais priežiūros institucijos, vadovaujantis Draudimo įstatymo 222 straipsniu, indeksuotas sumas eurais pagal Komisijos Pranešimą apie Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) nustatytų sumų koregavimą atsižvelgiant į infliaciją (2021/C 423/12) ir Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/896. Taip pat papildomai keičiamas Draudimo įstatymo 222 straipsnis, kuriame nustatyta, kad priežiūros institucija ne tik indeksuoja, bet ir savo interneto svetainėje paskelbia indeksuotas sumas.

Draudimo įstatymo 209 straipsnis tikslinamas atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo byloje Nr. C-18/24 išaiškinimą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB 155 straipsnio 5 dalies nuostatų taikymo – galimybės taikyti poveikio priemones nesilaikant minėto straipsnio 1–3 dalyse numatytos procedūros.

DĮ projektas taip pat papildytas Lietuvos banko pasiūlytais pakeitimais dėl praktikoje nustatytų trūkumų ir kitais techniniais pakeitimais:

1) Atsižvelgiant į tai, kad galimos situacijos, kai, panaikinus draudimo veiklos licenciją, draudimo paslaugų teikimas automatiškai nenutrūksta (yra galiojančių sutarčių), iki tol, kol bus įvykdytas įpareigojimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis, draudimo sutartys turėtų veikti taip pat, kaip ir tuo atveju, kai licencija nėra panaikinama, t. y. draudimo paslaugų klientai turėtų išlaikyti panašaus lygio savo interesų apsaugą. Atitinkamai Draudimo įstatymo 20 straipsnio 8 dalies nuostata papildyta reikalavimu, kad, panaikinus veiklos licenciją, tol, kol bus pradėta likvidavimo procedūra, *mutatis mutandis* taip pat taikomos Draudimo įstatymo V ir VII skyrių nuostatos.

2) Siekiant suvienodinti Draudimo įstatyme vartojamas sąvokas patikslinama Draudimo įstatymo 92 straipsnio 2 dalies nuostata, nurodant, kad draudimo taisykles savo interneto svetainėje turi skelbti draudikas (dabar nurodyta – draudimo įmonė).

3) Atsižvelgiant į tai, kad praktikoje ne visada yra galimybė iš anksto numatyti dokumentų, reikalingų administruojant konkretų draudžiamąjį įvykį, sąrašą, dabar galiojantis reikalavimas tokius dokumentus, kuriuos klientas turi pateikti draudikui, nurodyti draudimo taisyklėse negali būti tinkamai įgyvendinamas, siūloma atsisakyti tokio reikalavimo pakeičiant Draudimo įstatymo 98 straipsnio 1 dalį.

4) Kaip praradęs aktualumą pripažįstamas netekusiu galios Draudimo įstatymo 200 straipsnio 3 punkte nustatytas reikalavimas priežiūros institucijai nustatyti draudimo liudijimų registravimo ir apskaitos tvarką.

5) Šiuo metu galiojančio Draudimo įstatymo 19 straipsnio 5 dalyje numatytas 1 mėnesio terminas sprendimui dėl licencijos pakeitimo priimti. Praktikoje šis terminas yra nerealus, nes keičiant licenciją turi būti įvertinamas draudimo įmonės pasirengimas teikti papildomas paslaugas. Iš esmės, licencijos pakeitimas gali prilygti licencijos išdavimui. Atitinkamai siūloma keisti Draudimo įstatymo 19 straipsnio 5 dalį nustatant, kad priežiūros institucija priima sprendimą dėl licencijos pakeitimo vadovaudamasi Draudimo įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis licencijos išdavimą.

6) Siekiant įtvirtinti proporcingą ir rizika grindžiamą požiūrį į asmenų tinkamumo vertinimą, sumažinti perteklines pakartotines procedūras, užtikrinti reguliavimo nuoseklumą kitų finansų rinkos dalyvių atžvilgiu bei sudaryti sąlygas veiklos tęstinumui, kartu išlaikant priežiūros institucijos

galimybę reaguoti tais atvejais, jeigu atsirastų aplinkybių, galinčių kelti grėsmę tinkamam ir skaidriam draudimo ar perdraudimo įmonės valdymui, Draudimo įstatyme įtvirtinamos nuostatos, kad draudimo ar perdraudimo įmonių vadovai ar valdybos nariai, kurių kandidatūroms priežiūros institucija jau yra pritarusi ir kurių atitiktis nustatytiems reikalavimams nėra pasikeitusi, toje pačioje draudimo ar perdraudimo įmonėje galėtų keisti pareigas ar būti pakartotinai skiriami (renkami) be išankstinio priežiūros institucijos leidimo, nustatant pareigą apie tokį paskyrimą (išrinkimą) pranešti priežiūros institucijai jos nustatyta tvarka. Šis modelis draudimo sektoriuje užtikrintų reguliavimo nuoseklumą, leistų greičiau užtikrinti valdymo tęstinumą ir realiai prisidėtų prie reguliavimo supaprastinimo bei administracinės naštos mažinimo tiek rinkos dalyviams, tiek priežiūros institucijai. Atitinkamai Draudimo įstatymo 25 ir 83 straipsniai papildomi naujomis dalimis, nustatančiomis kriterijus, kada priežiūros institucijos leidimas nereikalingas.

7) Siūloma atsisakyti nacionalinio reikalavimo iš anksto derinti su priežiūros institucija draudimo įmonės įstatų pakeitimus, kai jie keičiami tik dėl įstatinio kapitalo didinimo ar mažinimo, ir jį pakeisti pranešimo pareiga bei priežiūros institucijos teise vertinti *ex post*. Tai derėtų su Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytais minimaliais reikalavimais ir proporcingumo principu, mažintų administracinę naštą ir trumpintų procesus, išlaikant prudencinę kontrolę per pakankamo akcijų paketo įsigijimo, padidinimo ar perleidimo kontrolę ir rizika grįstą priežiūrą. Atitinkamai, siūloma keisti Draudimo įstatymo 33 straipsnio 2 dalį.

8) Draudimo įstatyme vartojama sąvoka „pritarimas“ savo teisine prasme yra išankstinis leidimas, nes be jo asmuo negali būti paskirtas ar išrinktas, o tam tikri veiksmai negali būti atliekami. Sąvoką „pritarimas“ pakeitus į „leidimas“, būtų padidintas Draudimo įstatymo nuostatų teisinis aiškumas ir nuoseklumas (pvz., likvidavimui ir filialo veiklos nutraukimui būtų reikalingas „leidimas“). Atitinkamai keičiamos Draudimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalies, 25 straipsnio 3 dalies, 83 straipsnio 1 dalies, 140 straipsnio 3 dalies, 145 straipsnio 3 dalies ir 201 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatos.

4.8. Kitų susijusių įstatymų projektai. Siekiant išplėsti ribojimus taikant reikalavimo užtikrinimo ar apsaugos priemones nagrinėjant administracines ar civilines bylas, siūloma koreguoti atitinkamas Administracinių bylų teisenos įstatymo ir Civilinio proceso kodekso nuostatas, numatant referencijas į draudimo sektoriaus subjektus. Atsižvelgiant į tai, kad pertvarkymo priemonės reikalauja ypač greitų ir veiksmingų sprendimų, taip pat siūloma nustatyti, kad vykdant draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymą netaikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatos, ribojančios pertvarkymo priemonių vykdymą. Siekiant užtikrinti efektyvų pertvarkymo režimo veikimą, siūlomi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo pakeitimai, nustatant, kad Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos draudimo sektoriaus subjektams nebūtų taikomos, kai vykdoma draudimo sektoriaus subjektų nemokumo prevencija.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Direktyvas (ES) 2025/1 ir 2025/2. Kadangi nacionalinis reguliavimas neviršija direktyvos reikalavimų, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti Įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Direktyvos (ES) 2025/1 ir Direktyvos (ES) 2025/2 įgyvendinimas sustiprins finansų sistemos atsparumą ir vartotojų pasitikėjimą, sumažins sisteminę riziką bei skatins tvarią draudimo sektoriaus plėtrą.

Atliktas administracinės naštos vertinimas rodo, kad DĮ projektu siūlomi pakeitimai ūkio subjektams administracinę naštą sumažins 1 293,97 euro, daugiausia dėl tam tikrų procedūrų supaprastinimo ir išankstinių derinimo reikalavimų atsisakymo. DĮGIPSĮ projektu nustatomi nauji reikalavimai lemtų 8 027,11 euro administracinės naštos padidėjimą.

Vis dėlto pažymėtina, kad į vertinimą įtrauktos bendrovės priklauso Europos Sąjungoje veikiančioms ir prižiūrimoms draudimo įmonių grupėms, kurios privalės rengti grupės prevencinio gaivinimo planus. Individualus Lietuvoje registruotos ir prižiūrimos draudimo įmonės prevencinio gaivinimo planas galės būti nerengiamas, jeigu atitinkama įmonė bus įtraukta į grupės prevencinio gaivinimo planą ir jame bus aiškiai numatytos priemonės tos įmonės finansinei būklei atkurti. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, faktinė administracinė našta gali būti mažesnė, nei apskaičiuota, o tam tikrais atvejais papildoma administracinė našta atskiriems ūkio subjektams gali ir neatsirasti.

8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymų projektais siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. DĮGIPSĮ ir DĮ projektų sąvokos suderintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos bankas iki 2027 m. sausio 29 d. turės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus:

- Informacijos, kurios Lietuvos bankas gali reikalauti iš įstaigų pertvarkymo planams rengti ir atnaujinti, sąrašą ir jos gavimo taisykles;
- Pertvarkymo fondo administravimo tvarkos, įskaitant įmokų surinkimo ir tikrinimo taisykles bei Pertvarkymo fondo lėšų naudojimo taisykles, su įmokų mokėjimu susijusio sukčiavimo, vengimo ir piktnaudžiavimo prevencijos priemones, aprašą;
- Pertvarkymo fondo lėšų išmokėjimo tarpvalstybinės grupės pertvarkymo finansavimo tikslais tvarkos aprašą.

Taip pat Lietuvos bankas turės pakeisti šiuos teisės aktus:

- Lietuvos banko valdybos pirmininko 2019 m. kovo 12 d. įsakymą Nr. V 2019/(1.7.E-260603)-02-28 „Dėl Informacijos keitimosi tarp Lietuvos banko ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos ir priežiūros tarnybos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos banko valdybos 2016 m. gegužės 10 d. nutarimą Nr. 03-67 „Dėl Finansų rinkos dalyvių įmokų pertvarkymo institucijos veiklai finansuoti apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Lietuvos banko valdybos pirmininko 2021 m. lapkričio 26 d. įsakymą Nr. V 2021/(1.7.E-4505)-02-202 „Dėl Lietuvos banko finansinio stabilumo departamento ir finansinio stabilumo departamento pertvarkymo skyriaus nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos banko valdybos 2013 m. spalio 8 d. nutarimą Nr. 03-168 „Dėl Laikinojo administratoriaus, specialiojo valdytojo ir nemokumo administratoriaus atrankos gairių patvirtinimo ir atrankos grupės sudarymo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Specialistų vertinimų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Draudimo sektoriaus subjektų pertvarkymas“, „gaivinimas“, „pertvarkymo įgaliojimai“, „pertvarkymo priemonės“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Papildomi Įstatymų projektų pagrindimai ir paaiškinimai nereikalingi.

_____